



## شرح تفصیلی بر مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان

ایمنی و حفاظت کارت در حین اجرا  
ویژه آزمون‌های نظام مهندسی



مؤلفان:

دکتر امین گشتی

دکتر ایمان سریری



سرشناسه: گشتی، امین، ۱۳۶۶-  
 ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.  
 شرح تفصیلی بر مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان: ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا: ویژه آزمون‌های نظام  
 مهندسی / مولفان امین گشتی، ایمان سریری.  
 تهران: نوآور، ۱۴۰۰.  
 ۱۲۸ ص.  
 ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۵۵۷-۶  
 فیبا  
 ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا: ویژه آزمون‌های نظام مهندسی.  
 ساختمان‌سازی -- صنعت و تجارت -- قوانین و مقررات -- ایران -- Construction industry -- Law and legislation -- Iran  
 ساختمان‌سازی -- صنعت و تجارت -- پیش‌بینی‌های ایمنی -- Construction industry -- Safety measures --  
 ساختمان‌سازی -- پیش‌بینی‌های ایمنی -- استانداردها -- StandardsBuilding -- Safety measures --  
 سریزی آجیلی، ایمان، ۱۳۵۹ -  
 ۳۴۰۲KMH  
 ۵۵۰۷۸۶۹/۳۴۳  
 ۷۵۴۳۷۳۷  
 فیبا

عنوان قراردادی:  
 عنوان و نام پدیدآور:  
 مشخصات نشر:  
 مشخصات ظاهری:  
 شابک:  
 وضعیت فهرست نویسی:  
 عنوان دیگر:  
 موضوع:  
 موضوع:  
 موضوع:  
 شناسه افزوده:  
 رده بندی کنگره:  
 رده بندی دیویی:  
 شماره کتابشناسی ملی:  
 وضعیت رکورد:

## شرح تفصیلی بر مبحث ۱۲ مقررات ملی ساختمان

مولفان: دکتر امین گشتی، دکتر ایمان سریری

ناشر: نوآور

مدیر فنی: محمدرضا نصیرنیا

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۵۵۷-۶



نشر نوآور

### مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای  
 ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸  
 طبقه اول، واحد ۳ تلفن: ۹۲-۶۶۴۸۴۱۹۱، www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و  
 مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به نشر  
 نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از  
 قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس‌برداری، نشر الکترونیکی، هر  
 نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا  
 تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً  
 حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

لطفاً جهت دریافت الحاقات و اصلاحات احتمالی این کتاب به سایت انتشارات نوآور مراجعه فرمایید.

www.noavarpub.com

https://telegram.me/noavarpub

https://www.instagram.com/noavarpub/

## فهرست مطالب

۴۴.....

۴۴-۱۲-۴-۱ کلیات.....

۴۵-۱۲-۴-۲ کلاه ایمنی.....

۴۶-۱۲-۴-۳ حمایل بندکامل بدن و طناب مهار.....

۴۷-۱۲-۴-۴ عینک ایمنی و سپر محافظ صورت.....

۴۸-۱۲-۴-۵ ماسک تنفسی حفاظتی.....

۴۸-۱۲-۴-۶ کفش و پوتین ایمنی.....

۴۹-۱۲-۴-۷ چکمه و نیم چکمه لاستیکی.....

۴۹-۱۲-۴-۸ دستکش حفاظتی.....

۵۰-۱۲-۴-۹ لباس کار.....

۵۰-۱۲-۴-۱۰ گوشی حفاظتی.....

۵۰-۱۲-۴-۱۱ جلیقه نجات.....

۵۱-۱۲-۴-۱۲ گتر حفاظتی.....

**فصل پنجم / وسایل و سازه‌های حفاظتی..... ۵۲**

۵۲-۱۲-۵-۱ کلیات.....

۵۲-۱۲-۵-۲ جان پناه و نرده حفاظتی موقت.....

۵۳-۱۲-۵-۳ پاخورهای حفاظتی.....

۵۴-۱۲-۵-۴ راهرو سرپوشیده موقت.....

۵۵-۱۲-۵-۵ سرپوش حفاظتی.....

۵۶-۱۲-۵-۶ پوشش موقت فضاهای باز.....

۵۷-۱۲-۵-۷ سقف موقت.....

۵۷-۱۲-۵-۸ تورهای ایمنی.....

۵۸-۱۲-۵-۹ حصار حفاظتی موقت.....

**فصل ششم / وسایل، تجهیزات و ماشین آلات**

**ساختمانی..... ۶۰**

۶۰-۱۲-۶-۱ کلیات.....

۶۷-۱۲-۶-۲ دستگاه‌ها و وسایل موتوری بالابر.....

۱۲-۶-۳ وسایل موتوری نقل و انتقال،

خاکبرداری و جابجایی مصالح ساختمانی..... ۷۳

۵.....مقدمه.....

**فصل اول / کلیات..... ۷**

۷-۱-۱-۱ هدف.....

۷-۱-۱-۲ دامنه کاربرد.....

۷-۱-۱-۳ تعاریف کلی و واژه‌ها.....

۷-۱-۱-۴ مجوزهای خاص و اقدامات قبل از اجرا

..... ۱۶

۷-۱-۱-۵ مسئولیت ایمنی، بهداشت کار و

حفاظت محیط زیست..... ۱۷

**فصل دوم / ایمنی..... ۲۰**

۲۰-۲-۱ کلیات.....

۲۰-۲-۲ ایمنی عابران و مجاوران کارگاه

ساختمانی..... ۲۱

۲۱-۲-۳ جلوگیری از سقوط افراد..... ۲۵

۲۱-۲-۴ جلوگیری از حریق، سوختگی و

برق گرفتگی..... ۲۶

**فصل سوم / بهداشت کار، محیط زیست،**

**تسهیلات بهداشتی و رفاهی..... ۳۹**

۳۹-۳-۱ کلیات.....

۳۹-۳-۲ آب آشامیدنی.....

۳۹-۳-۳ سرویس‌های بهداشتی.....

۳۹-۳-۴ محل‌های تعویض لباس (رختکن).....

۳۹-۳-۵ غذا خوری، محل اقامت و استراحت

کارگران..... ۴۲

۳۹-۳-۶ نور و روشنایی.....

۳۹-۳-۷ تهویه.....

۳۹-۳-۸ کمک‌های اولیه.....

**فصل چهارم / وسایل و تجهیزات حفاظت فردی**

فصل دهم / عملیات ساخت، برپایی و نصب	فصل هفتم / وسایل دسترسی..... ۷۶
اسکلت ساختمان ..... ۱۱۲	۱-۷-۱۲ کلیات..... ۷۶
۱-۱۰-۱۲ کلیات ..... ۱۱۲	۲-۷-۱۲ داربست ..... ۷۶
۲-۱۰-۱۲ اجرای سازه‌های فولادی..... ۱۱۳	۳-۷-۱۲ نردبان ..... ۸۱
۳-۱۰-۱۲ اجرای سازه‌های بتنی..... ۱۱۶	۴-۷-۱۲ راه پله موقت..... ۸۷
	۵-۷-۱۲ راه شیب‌دار و گذرگاه ..... ۸۹
فصل یازدهم / سایر موارد مربوط..... ۱۱۸	
۱-۱۱-۱۲ کلیات..... ۱۱۸	فصل هشتم / تخریب ..... ۹۱
۲-۱۱-۱۲ تأسیسات گرمایی، تعویض هوا و تهویه	۱-۸-۱۲ کلیات..... ۹۱
مطبوع..... ۱۱۸	۲-۸-۱۲ تخریب کف و سقف..... ۹۵
۳-۱۱-۱۲ سیم کشی و نصب تأسیسات و	۳-۸-۱۲ تخریب دیوارها..... ۹۶
تجهیزات برقی ..... ۱۲۰	۴-۸-۱۲ تخریب سازه‌های بتنی ..... ۹۶
۴-۱۱-۱۲ سیم کشی برای استفاده‌های موقت	۵-۸-۱۲ تخریب سازه‌های فولادی..... ۹۸
..... ۱۲۰	۶-۸-۱۲ تخریب دودکش‌های بلند صنعتی و
۵-۱۱-۱۲ نصب قطعات پیش ساخته بتنی... ۱۲۱	سازه‌های مشابه..... ۹۹
۶-۱۱-۱۲ کار بر روی بام ساختمان‌ها، سقف‌های	۷-۸-۱۲ مصالح و ضایعات..... ۱۰۰
شیب دار و شکننده..... ۱۲۲	
۷-۱۱-۱۲ نقاشی و پوشش سطوح با مواد	فصل نهم / عملیات خاکی ..... ۱۰۱
شیمیایی و یا دیگر مواد قابل اشتعال ..... ۱۲۴	۱-۹-۱۲ کلیات..... ۱۰۱
۸-۱۱-۱۲ حمل و نقل، جابجایی و انبار کردن	۲-۹-۱۲ گودبرداری (حفر طبقات زیرزمین و پی
مصالح..... ۱۲۴	کنی ساختمان‌ها)..... ۱۰۶
	۳-۹-۱۲ حفاری چاه‌ها و مجاری آب و فاضلاب
منابع و مآخذ..... ۱۲۸	..... ۱۰۹

هدف اصلی از به کارگیری مقررات ملی ساختمان تامین ایمنی است. شاید در نگاه اول چنین به نظر آید که این ایمنی تنها شامل حال افرادی است که بعدها در ساختمان ساکن خواهند شد، ولی با رجوع به الزامات مبحث ۱۲ از مقررات ملی ساختمان کاملاً مشخص است که مباحث مربوط به ایمنی از زمان تهیه طرح‌ها باید در نظر گرفته شود. متأسفانه هر از گاهی شاهد از دست رفتن جان یا نقص عضو کارگران شاغل در کارگاه‌ها و در راس آن کارگاه‌های ساختمانی هستیم، حوادثی مانند سقوط از ارتفاع، ریزش گود، سقوط اجسام بر روی افراد و... در صورت رعایت ضوابط مربوطه، به سادگی قابل پیشگیری بوده و یا می‌تواند با حداقل صدمات همراه باشد. مبحث ۱۲ از جمله منابع آزمون ورود به حرفه مهندسی و مشترک بین تمامی رشته‌ها است. از این‌رو در تدوین این کتاب سعی بر این بوده است که مطالب در قالب تصاویر به نحوی ارائه گردد که علاوه بر درک صحیح موضوع امکان به خاطر سپاری مطالب علیرغم نو بودن آن به راحتی روی دهد. در آموزش مبتنی بر تصویر ماندگاری مطالب در ذهن طولانی و حتی در اغلب موارد دائمی می‌باشد.

گشتی - سریری  
Noavar33@yahoo.com

نشر نوآور ضمن ارج نهادن و قدردانی از اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به‌کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث هرچه پربارتر شدن محتوای کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به‌منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به‌رسم ادب و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از هرگونه پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.



نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱

[www.noavarpub.com](http://www.noavarpub.com)

[info@noavarpub.com](mailto:info@noavarpub.com)

## فصل اول

### کلیات

#### ۱-۱-۱۲ هدف

هدف این مبحث تعیین حداقل ضوابط و مقررات به منظور تأمین ایمنی، بهداشت کار و حفاظت از محیط زیست هنگام اجرای عملیات ساختمانی است.

#### ۱-۱-۱۲ دامنه کاربرد

رعایت مفاد این مبحث در انجام عملیات ساختمانی برای کلیه ساختمان‌های مشمول قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان لازم الاجرا است.

#### ۱-۱-۱۲ تعاریف کلی و واژه‌ها

در این بخش تعاریف زیر ارائه می‌شود. سایر اصطلاحاتی که جنبه عمومی ندارد، در جای خود تعریف خواهند شد. برای اصطلاحاتی که در این مبحث تعریف نشده‌اند، معنای متداول آن‌ها مورد نظر است.

#### ۱-۳-۱-۱۲ عملیات ساختمانی



عملیات ساختمانی عبارت است از تخریب، خاکبرداری، خاکریزی، گودبرداری، حفاظت گودبرداری و پی‌سازی، احداث بناهای موقت و دائم، توسعه، تعمیر اساسی و تقویت بنا، نماسازی، محوطه‌سازی و ساخت قطعات پیش‌ساخته در محل کارگاه ساختمانی، حفر چاه‌ها و مجاری آب و فاضلاب و سایر تأسیسات زیربنایی.

### ۱۲-۱-۳-۲ کارگاه ساختمانی

کارگاه ساختمانی محلی است که یک یا تعدادی از عملیات ساختمانی مندرج در بند ۱۲-۱-۳-۱ در آن انجام شود. در صورت اخذ مجوز برای استفاده از معابر مجاور کارگاه جهت انبار کردن مصالح؛ یا استقرار تجهیزات و ماشین‌آلات، این محل‌ها نیز جزء کارگاه ساختمانی محسوب می‌شوند.

### ۱۲-۱-۳-۳ محل کار

محل کار محلی است در محدوده کارگاه ساختمانی که در اختیار کارفرما باشد و کارگران به درخواست و به حساب کارفرما در آنجا مشغول کار باشند و برای انجام کار به آنجا وارد شوند.

### ۱۲-۱-۳-۴ وسایل و تجهیزات

وسایل و تجهیزات عبارت است از ابزار، ماشین‌آلات، داربست‌ها، نردبان‌ها، سکوها و تجهیزات مشابه که در کارگاه ساختمانی به کار گرفته می‌شوند.



### ۱۲-۱-۳-۵ مرجع رسمی ساختمان

مرجع رسمی ساختمان مرجعی است که طبق قانون، مسئول صدور پروانه ساختمان و نظارت و کنترل بر امر ساختمان سازی در محدوده مورد عمل خود باشد.

### اطلاعات تکمیلی

بنا به موقعیت جغرافیایی، یکی از مراجع زیر می‌تواند در مقام مسئول صدور پروانه عمل نماید:

- ۱- شهرداری
- ۲- دهیاری
- ۳- شرکت شهرک‌های صنعتی
- ۴- سازمان مناطق آزاد



### ۱۲-۱-۳-۶ مرجع ذیصلاح

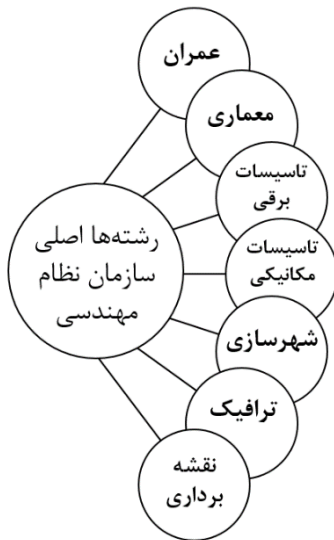
مرجع ذیصلاح مرجعی است که طبق قانون، صلاحیت تدوین، تصویب یا ابلاغ ضوابط و مقررات مشخصی را داشته باشد.

### ۱۲-۱-۳-۷ شخص ذیصلاح

شخص ذیصلاح شخصی است که حسب مورد دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی یا کاردانی یا تجربی در رشته مربوط از وزارت راه و شهرسازی یا دارای صلاحیت نظارت بر امور ایمنی، بهداشت کار و محیط زیست، یا پروانه مهارت فنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در رشته مربوط و یا گواهی ویژه تردد و کار با ماشین‌آلات ساختمانی از اداره راهنمایی و رانندگی باشد.

### ۱۲-۱-۳-۸ مهندس ناظر

مهندس ناظر (ناظر) شخصی حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به کار در یکی از رشته‌های موضوع قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است که بر اجرای صحیح عملیات ساختمانی در حیطه صلاحیت مندرج در پروانه اشتغال خود نظارت می‌نماید.



### ۱۲-۱-۳-۹ سازنده (مجری)

سازنده (مجری) شخصی است حقیقی یا حقوقی که در زمینه اجرای ساختمان دارای پروانه اشتغال به کار از وزارت راه و شهرسازی است و با عقد قراردادهای همسان که با صاحب کار منعقد می‌نماید، اجرای عملیات ساختمانی را بر اساس نقشه‌های مصوب، مقررات ملی ساختمان و سایر مدارک منضم به قرارداد برعهده دارد. سازنده ساختمان نماینده صاحب کار در اجرای عملیات ساختمان بوده و پاسخگوی کلیه مراحل اجرای کار به ناظر و دیگر مراجع نظارت و کنترل ساختمان می‌باشد.

### ۱۲-۱-۳-۱۰ صاحب کار

صاحب کار شخصی است حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مقام قانونی مالک کارگاه ساختمانی بوده و اجرای عملیات ساختمانی و مسئولیت ایمنی، بهداشت کار و حفاظت محیط زیست مربوط به آن را بر طبق قرارداد کتبی به سازنده واگذار می‌نماید. در صورتی که صاحب کار دارای پروانه اشتغال به کار در زمینه اجرا باشد و خود رأساً عملیات اجرایی را عهده‌دار شود، سازنده نیز محسوب می‌شود.

### ۱۲-۱-۳-۱۱ پیمانکار

پیمانکار شخصی است حقیقی یا حقوقی که به عنوان پیمانکار جزء یا فرعی اجرای قسمتی از عملیات ساختمانی را بر طبق قرارداد کتبی با سازنده عهده‌دار می‌شود.

### ۱۲-۱-۳-۱۲ خویش فرما

خویش فرما شخص حقیقی ذیصلاحی است که در کارگاه ساختمانی بدون بکارگیری کارگران دیگر و بر طبق قرارداد کتبی پیمانکاری، مسئولیت انجام قسمت یا قسمت‌هایی از عملیات ساختمانی را بر عهده می‌گیرد. خویش فرما در کارگاه ساختمانی پیمانکار جزء یا فرعی محسوب می‌شود.

### ۱۲-۱-۳-۱۳ کارفرما

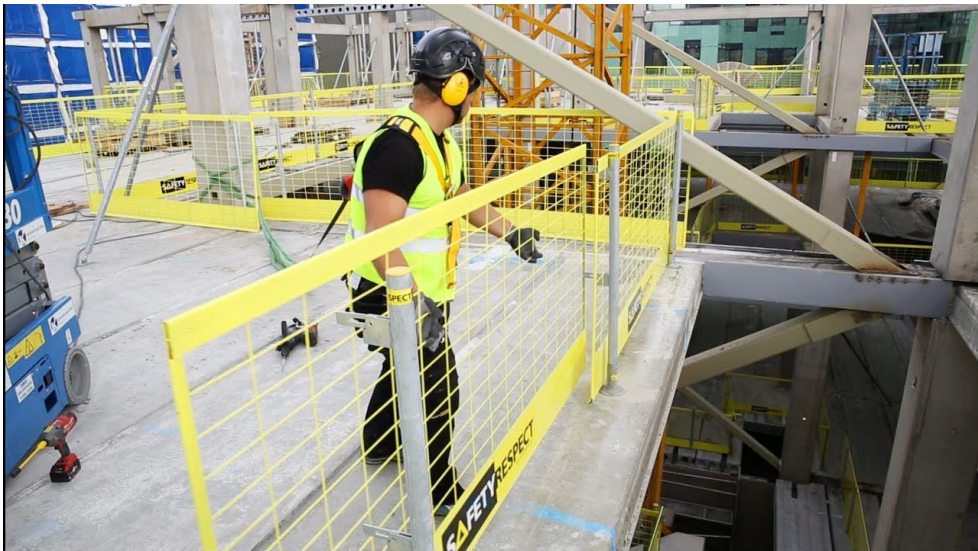
کارفرما شخصی است حقیقی یا حقوقی که یک یا چند نفر کارگر را در کارگاه ساختمانی به هزینه خود و با پرداخت مزد به کار می‌گمارد، اعم از اینکه پیمانکار جزء، سازنده یا صاحب کار باشد.

### ۱۲-۱-۳-۱۴ کارگر

کارگر شخصی است حقیقی که در کارگاه ساختمانی در مقابل دریافت مزد به درخواست و با هزینه کارفرما کار کند.

### ۱۲-۱-۳-۱۵ حفاظت

حفاظت عبارت است از اقدامات و عملیاتی که به منظور نگهداری و مراقبت از افراد، اشیاء، اموال، ابنیه، وسایل و تجهیزات در مقابل خطرات ناشی از اجرای عملیات ساختمانی بکار برده می‌شود.



### ۱۲-۱-۳-۱۶ ایمنی

ایمنی عبارت است از:

الف: مصون و محفوظ بودن کلیه کارگران و افرادی که به نحوی در کارگاه ساختمانی با عملیات ساختمانی ارتباط دارند.

ب: مصون و محفوظ بودن کلیه افرادی که در مجاورت یا نزدیکی (شعاع موثر) کارگاه ساختمانی عبور و مرور، فعالیت یا زندگی می‌کنند.

پ: حفاظت و مراقبت از ابنیه، خودروها، تاسیسات، تجهیزات و نظایر آن در داخل یا مجاورت کارگاه ساختمانی.

### ۱۲-۱-۳-۱۷ خطر

خطر به شرایطی اطلاق می‌شود که دارای پتانسیل رساندن آسیب و صدمه به افراد، خسارت به وسایل، تجهیزات، بناها و از بین بردن مواد یا کاهش کارایی در اجرای یک عمل از قبل تعیین شده باشد.

### ۱۲-۱-۳-۱۸ بهداشت کار (بهداشت حرفه‌ای)

بهداشت کار (بهداشت حرفه‌ای) عبارت است از علم و فن پیشگیری از بیماری‌های ناشی از کار و ارتقای سطح سلامتی افراد شاغل از طریق کنترل عوامل زیان‌آور محل کار.

### ۱۲-۱-۳-۱۹ محیط زیست

محیط زیست عبارت است از سلامت و بهداشت کلیه افرادی که در مجاورت یا نزدیکی (شعاع موثر) کارگاه ساختمانی عبور و مرور، فعالیت یا زندگی می‌کنند و همچنین جلوگیری از آلودگی هوا، آب، خاک و آلودگی صوتی ناشی از عملیات ساختمانی.

### ۱۲-۱-۳-۲۰ حادثه

حادثه رخدادی غیر عمد است که به طور غیرمنتظره‌ای اتفاق افتد و باعث خسارت مالی و یا صدمه جانی شود.

### ۱۲-۱-۳-۲۱ حادثه ناشی از کار

حادثه ناشی از کار رخدادی است که در حین انجام وظیفه و به سبب آن برای شاغلین در کارگاه ساختمانی اتفاق افتد. همچنین حوادثی که حین کمک رسانی به افراد حادثه دیده نیز رخ دهد حادثه ناشی از کار محسوب می‌گردد.